

Πανελλήνια Ένωση Σχολικών Συμβούλων

Πληροφορίες : Δ.Σ.
Διεύθυνση : Ξενοφώντος 15Α
Τ.Κ. : 105 57 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210.3229120
Τηλεομοιότητα : 210.3229120
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο : pess@pess.gr
Δικτυακός τόπος : <http://www.pess.gr>

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2017

Αριθμός πρωτοκόλλου: 21

Προς:
- Υπουργείο Παιδείας
- Σχολικοί Σύμβουλοι
-ΜΜΕ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΕ70
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΠΕ01
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΤΑ	ΠΕ60
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΗ	ΠΕ70
ΤΑΜΙΑΣ	ΜΑΚΑΝΤΑΣΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΠΕ16
ΜΕΛΗ	ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΠΕ04
	ΚΑΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΕ 70
	ΛΑΛΙΩΤΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΠΕ60
	ΜΠΑΡΑΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΕ03
	ΟΡΦΑΝΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΠΕ70
	ΤΣΙΒΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΠΕ70

Θέμα: «Η δίχρονη Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα»

Στον Νόμο 1566/1985, είναι διατυπωμένο με σαφήνεια πως «Η φοίτηση στα νηπιαγωγεία είναι διετής και εγγράφονται σε αυτά νήπια που συμπληρώνουν την 1η Οκτωβρίου του έτους εγγραφής ηλικία τριών ετών και έξι μηνών».

Όταν, αργότερα, η φοίτηση στο Νηπιαγωγείο έγινε **υποχρεωτική** για τα νήπια, ο Νόμος αυτός αντικαταστάθηκε με τον Νόμο 3518/2006 και ορίστηκε πως «Η φοίτηση στα νηπιαγωγεία είναι διετής και εγγράφονται σε αυτά νήπια που συμπληρώνουν την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία τεσσάρων (4) ετών. Η φοίτηση όσων την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν ηλικία πέντε (5) ετών είναι υποχρεωτική και στην περίπτωση αυτή έχει εφαρμογή το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 1566/1985». Αυτό το καθεστώς ισχύει, μέχρι σήμερα, για όσα από τα προνήπια [4-5 ετών] επιθυμούν να φοιτήσουν στα Δημόσια Νηπιαγωγεία της χώρας, αρκεί να υπάρχει η δυνατότητα.

Πρόσφατα, διατυπώθηκε η πρόθεση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να προχωρήσει σε **νομοθετική ρύθμιση, η οποία θα καθιστά υποχρεωτική και την φοίτηση των προνηπίων**, μέτρο που αρχικά θα εφαρμοστεί στα Νηπιαγωγεία της περιφέρειας και μετέπειτα στα αστικά κέντρα.

Η ΠΕΣΣ χαιρετίζει την πρόθεση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και καταθέτει τις παρακάτω επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις, οι οποίες βασίζονται στην επισκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας:

1. **Ο τρόπος λειτουργίας των Νηπιαγωγείων, διασφαλίζει τις προϋποθέσεις που θα βοηθήσουν τα τετράχρονα να αναπτύξουν την αυτονομία τους, να κοινωνικοποιηθούν αποτελεσματικά και να αναπτύξουν γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες, με τη βοήθεια του επιστημονικά καταρτισμένου εκπαιδευτικού**

προσωπικού και των μεγαλύτερων συμμαθητών τους. Η «σχολαιοποίηση» δεν έχει καμία σχέση με τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης στο Νηπιαγωγείο, μέσα από θεματικές προσεγγίσεις, σχέδια εργασίας και σύγχρονες μεθόδους όπως η ομαδοσυνεργατική, όπου το παιχνίδι αναδεικνύεται ως ο πυρήνας του όλου προγράμματος. Το πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου βασίζεται στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΥΠΕΠΘ, 2003) και ακολουθεί επίσημες κατευθυντήριες γραμμές, που περιγράφουν τις βασικές αρχές της εκπαίδευσης αυτής της ηλικιακής ομάδας. Στο Νηπιαγωγείο η εκπαίδευση λαμβάνει χώρα σε συνθήκες όπου **η θεωρία του εποικοδομισμού και η έννοια των ζωνών της «εγγύτατης ανάπτυξης» [Zone of Proximal Development], η μάθηση μέσω του παιχνιδιού, η διδασκαλία που είναι αναπτυξιακά κατάλληλη και λαβαίνει υπόψη της τα χαρακτηριστικά του κάθε παιδιού, ο αναστοχασμός επάνω στη διδακτική πράξη, η παρατήρηση, ως κατ' εξοχήν παιδαγωγικό εργαλείο και η τήρηση αρχείων για τη συστηματική παρακολούθηση της ανάπτυξης των παιδιών** διασφαλίζουν την ολόπλευρη ανάπτυξη του 100% του δυναμικού του κάθε παιδιού. Υπέρτατο στόχο για το δημόσιο Νηπιαγωγείο αποτελεί, πάντα, **η δημιουργία περιβαλλόντων που εμπνέουν τα παιδιά να πειραματιστούν, να κάνουν επιλογές και να καθοδηγούν μόνα τους την προσωπική τους μάθηση.**

- 2. Επειδή η ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών των νηπίων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες είναι χρήσιμο να γίνεται όσο το δυνατόν νωρίτερα, για την πιο αποτελεσματική ένταξή τους στο εκπαιδευτικό περιβάλλον και την παροχή πρώιμης παρέμβασης, υποστηρίζουμε ότι τα τετράχρονα νήπια θα ωφεληθούν σε σημαντικό βαθμό από τη φοίτησή τους στο Νηπιαγωγείο καθώς και από τον διευρυμένο αντισταθμιστικό του χαρακτήρα.** Το Νηπιαγωγείο, ως το πρώτο δομημένο πλαίσιο με το οποίο θα έρθουν σε επαφή τα μικρά παιδιά, αποτελούσε πάντα τον χώρο, στον οποίο γινόταν η «πρώτη» ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών αλλά και στον οποίο γινόταν **εφαρμογή της πρώιμης παρέμβασης.** Ανάλογα με τη σοβαρότητα των αναγκών του παιδιού [όπως αυτές διαπιστώνονται από τα ΚΕ.Δ.Δ.Υ. και Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες του δημοσίου], οι παρεμβάσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν την υποστήριξη του παιδιού σε Τ.Ε., παράλληλη στήριξη με ειδικό εκπαιδευτικό ή ειδικό βοηθητικό προσωπικό ή τη φοίτησή του σε ειδικό πλαίσιο, όταν το παιδί αντιμετωπίζει άλλου τύπου δυσκολίες. Επίσης, λόγω των ειδικών συνθηκών που βιώνει η χώρα μας [κρίση, προσφυγικό κλπ.] το δημόσιο Νηπιαγωγείο, λειτουργεί με **διευρυμένη δραστηριότητα αντισταθμιστικής αγωγής,** υποστηρίζοντας όχι μόνο τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αλλά και παιδιά που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση έναντι άλλων παιδιών -ως προς την πρόσβαση στη μάθηση- γιατί: είναι γλωσσικά ανεπαρκή [δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα], αντιμετωπίζουν δυσκολίες επιβίωσης στο οικογενειακό τους περιβάλλον, προέρχονται από άλλη κουλτούρα [παιδιά Ρομά, παιδιά μεταναστών κ.α.]. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου εμπλουτίζεται ανάλογα, συμπεριλαμβάνοντας διαπολιτισμικά προγράμματα για την στήριξη των παιδιών με διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα και μητρική γλώσσα. Με την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση των Σχολικών Συμβούλων, οι νηπιαγωγοί προσαρμόζουν τους εκπαιδευτικούς τους σχεδιασμούς στις ανάγκες

της τάξης τους και ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις μεταβαλλόμενες προκλήσεις της εποχής. Επομένως, η υποχρεωτικότητα της φοίτησης των προνηπίων στο δημόσιο Νηπιαγωγείο διευκολύνει την ομαλή ένταξη όλων των μαθητών, χωρίς διακρίσεις, στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς διασφαλίζει την πρώιμη ανίχνευση των εκπαιδευτικών τους αναγκών, τα καθοδηγεί για έγκαιρη και έγκυρη αξιολόγηση στις ενδεδειγμένες κρατικές υπηρεσίες και φορείς όταν αυτό είναι αναγκαίο και προσφέρει τη δυνατότητα στους/στις νηπιαγωγούς να εφαρμόσουν τις απαιτούμενες παιδαγωγικές παρεμβάσεις.

3. Στην Ελλάδα, η διασφάλιση της καθολικότητας του δικαιώματος πρόσβασης στην προσχολική εκπαίδευση μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη θέσπιση της υποχρεωτικής φοίτησης για δύο χρόνια, καθώς, μέχρι τις τελευταίες επίσημες μετρήσεις, η φοίτηση 4χρονων σε εκπαιδευτικές δομές είναι κάτω από το 60% (OECD, 2016). Το γεγονός ότι η Γαλλία, η Ισπανία, η Νορβηγία, η Γερμανία, η Σουηδία, η Ιταλία ή η Δανία δεν έχουν θεσπίσει υποχρεωτικότητα στην φοίτηση για την καθολική πρόσβαση των προνηπίων συνδέεται με το ότι, σύμφωνα με την ίδια έκθεση του OECD, σε αυτές τις χώρες, τα παιδιά 3 και 4 ετών φοιτούν ήδη σε δομές προσχολικής εκπαίδευσης σε ποσοστό πάνω από 90% (OECD, 2016).
4. Η υποχρεωτική φοίτηση νηπίων Β' ηλικίας (προνηπίων) στο Νηπιαγωγείο θα διευκολύνει τη μετέπειτα ομαλή μετάβασή τους στο Δημοτικό σχολείο, επειδή τα προγράμματα μετάβασης που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από κοινού από τους/τις εκπαιδευτικούς [Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου] βοηθούν τα παιδιά να αποκτήσουν θετικές εμπειρίες μάθησης και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που θα χρειαστούν για την απρόσκοπτη φοίτησή τους στο Δημοτικό σχολείο και, γενικότερα, για τη μετέπειτα ακαδημαϊκή τους απόδοση.

Με βάση όλα τα παραπάνω, η ΠΕΣΣ πιστεύει πως η θέσπιση και εφαρμογή της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης -στο πλαίσιο του δημόσιου και δωρεάν νηπιαγωγείου- αποτελεί πλέον, εκτός από πάγιο αίτημα του εκπαιδευτικού κόσμου της χώρας μας, μια επιτακτική ανάγκη, κυρίως γιατί εξασφαλίζει στα νήπια το εξειδικευμένο για αυτή την ηλικιακή ομάδα εκπαιδευτικό προσωπικό (τις/τους αποφοίτους των πανεπιστημιακών τμημάτων) και τα κατάλληλα προγράμματα σπουδών τα οποία εναρμονίζονται προς τις διεθνείς και ευρωπαϊκές κατευθύνσεις.

Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Σ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΑΡΒΑΝΙΤΗ - ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΤΑ